

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΗΔΕΝΙΚΗΣ ΑΝΟΧΗΣ ΣΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΕΜΠΡΗΣΜΟΥ

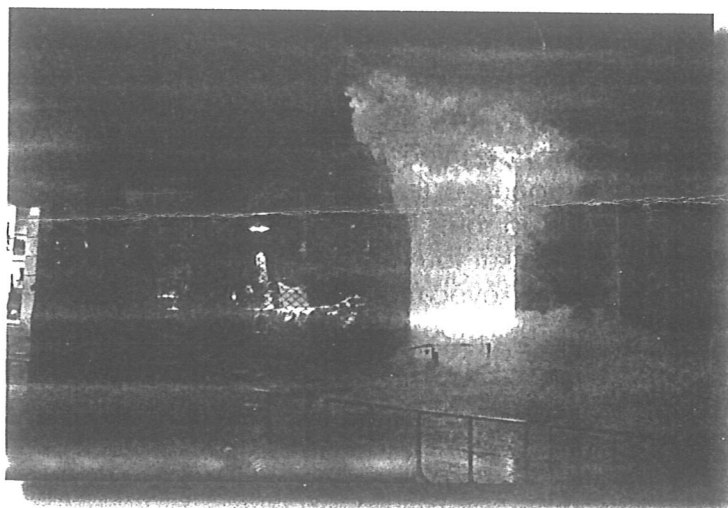
Αυγουλέας Μιχαήλ - Επιπυραγός

Πολύ θα αναρωτιούνται τί σχέση μπορεί να έχει το πρότυπο της μηδενικής ανοχής σε ό,τι αφορά τον σχεδιασμό, στην δίωξη του εγκλήματος του εμπρησμού. Η απάντηση είναι απλή, το πρότυπο της μηδενικής ανοχής είναι ένα κράμα μεθόδων, που στοχεύουν στην αποκατάσταση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, καθώς και στην δραστική μείωση της εγκληματικότητας. Πρωτοεμφανίστηκε ως μοντέλο αντεγκληματικής πολιτικής στις ΗΠΑ, τη δεκαετία του 70-80 και στην συνέχεια με παραλλαγμένη μορφή έγινε εξαγωγή της και σε άλλες χώρες κυρίως της Ευρώπης (Αγγλία, Γαλλία, Ολλανδία κλπ). Πατέρας της θεωρίας της μηδενικής ανοχής θεωρείται αρχικά ο Ph.Zimbardo και μετέπειτα των J.Wilson και G.Kelling περί σπασμένων τζαμιών (broken windows).

Το 1994 ο Δήμαρχος της Ν. Υόρκης R.Giuliani και πρώην ομοσπονδιακός εισαγγελέας προκειμένου να αντιμετωπίσει την εγκληματικότητα στην Ν. Υόρκη και ιδιαίτερα στις φτωχές συνοικίες ανάθεσε στον W. Bratton (πρώην υπεύθυνο της ασφάλειας του Μετρό της Νέας Υόρκης) τη διεύθυνση του NYPD (New York Police Department), το συντονισμό ανοχής απέναντι σε κάθε μορφής εγκληματικότητα, ιδιαίτερα απέναντι σ' αυτή που δημιουργούσε προβλήματα στην καθημερινή ζωή των πολιτών. Ο W. Bratton, εμπνεόμενος από τις θεωρίες των Kelling και την υλοποίηση πολιτικών μηδενικής και Coles, αλλά και του Skogan, υιοθέτησε και εφάρμοσε ένα αυστηρά κατασταλτικό δόγμα κατά τη διάρκεια της θητείας του (1994-1996), αναδιάρθρωσε τη δομή και την οργάνωση της αστυνομίας και έθεσε ως προτεραιότητά του τη μείωση του αισθήματος της ανασφάλειας.

Το νέο δόγμα της μηδενικής ανοχής δεν στόχευε μόνο στην «αντικατάσταση των σπασμένων τζαμιών», αλλά αποσκοπούσε στην ενίσχυση της αστυνομίας, στη διαχείριση του φαινομένου της εγκληματικότητας και στην ενίσχυση των μηχανισμών του άτυπου και τυπικού κοινωνικού ελέγχου για την καταπολέμηση της αταξίας και των κοινωνικών απειθαρχιών. Με βάση

το δόγμα της μηδενικής ανοχής συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων, θεωρήθηκαν αυτουργοί για την υποβάθμιση του επιπέδου ζωής στις αστικές περιοχές, ενώ έγιναν στόχος έντονης ποινικής καταστολής, δεδομένου ότι αποτελούσαν κηλίδα παρακμής στην πόλη της Ν. Υόρκης. Ενώ τον Απρίλιο του 1995 στην διάλεξη του στο ίδρυμα Heritage δήλωνε «Στη Ν. Υόρκη γνωρίζουμε τον εχθρό, είναι οι χρήστες ναρκωτικών, οι εκδιδόμενες γυναίκες, οι επαίτες, οι ανήλικοι που επιδίδονται σε φθορές, κλοπές και στην αλητεία, οι φυγόπονοι, οι άστεγοι (squeegemen) που ενοχλούν τους φιλήσυχους πολίτες στους φωτεινούς σηματοδότες ή περιπλανούνται στα

εγκαταλελειμμένα κτίρια της πόλης προκαλώντας τη συσσώρευση απορριμμάτων και δημιουργούν εστίες παραβατικότητας, καθώς και όλοι αυτοί που είναι φορείς αντικοινωνικών συμπεριφορών» (1). Με βάση την ανωτέρω άποψη η μηδενική ανοχή είχε προσδιορίσει της ομάδες στόχο : την τοξικομανία, την πορνεία, την επαιτεία, την αλητεία, την κάθε ομάδα που εκδηλώνει αντικοινωνική συμπεριφορά.

Στην χώρα μας ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία το έγκλημα του εμπρησμού έχει πάρει εκρηκτικές διαστάσεις. Σήμερα πιο πολύ από ποτέ θα πρέπει να προσεγγιστεί - αντιμετωπιστεί κοινωνιολογικά και εγκληματολογικά.

ζ) Ο εξαιρετικά μεγάλος αριθμός Δασικών Πυρκαγιών όπου τα αίτιά τους είναι άγνωστα - ανεξήγητα σε ορισμένους νομούς της επικράτειας ξεπερνά το 70% - ενθαρρύνει του εμπρηστές στο να συνεχίζουν το έργο τους. Προς την κατεύθυνση του πρότυπου της μηδενικής ανοχής θα πρέπει σε κεντρικό επίπεδο να διερευνηθούν οι λόγοι για τους οποίους οι ανακριτικοί υπάλληλοι του Π.Σ. δεν μπορούν να προσδιορίσουν την αιτία της πυρκαγιάς. Θα πρέπει να κατανοήσουν ότι αυτό είναι μέρος τον καθηκόντων τους και επιπρόσθετα όταν δεν προσδιορίζεται σαφώς η αιτία εκ της οποίας γίνεται δεκτό ότι προκλήθηκε η πυρκαγιά αναιρείται η απόφαση του δικαστηρίου της ουσίας από τον Άρειο Πάγο Α.Π.839 /1989 Π.Χ. 199, ιδε επίσης ΑΠ .771/1999 Π.Χ. Ν323 ή ακόμη χειρότερα δεν απαγγέλλεται καθόλου κατηγορία - από την διεθνή και εγχώρια βιβλιογραφία τα άγνωστα αίτια γίνονται αποδεκτά πλην όμως ,αυτές δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το 3- 5% του συνόλου των Πυρκαγιών. Επιπρόσθετα θα πρέπει να αιτιολογείται πλήρως στην έκθεση απλής αυτοψίας και στην υποβλητική αναφορά προς τον αρμόδιο εισαγγελέα, γιατί δεν καταστεί δυνατόν να προσδιοριστούν τα αίτια της πυρκαγιάς.

η) Η ενημέρωση του συνόλου του προσωπικού του Π.Σ. ώστε να μην παρέχουν πληροφορίες (αριθμός διαθέσιμων οχημάτων, ανθρώπινη πόροι, θέση περιπολικών κ.λ.π.) σε άτομα τα οποία τα πλησιάζουν, μπορεί να είναι γνώριμα ή να δηλώνουν εθελοντές πυροσβέστες ή να φορούν διακριτικά και στολή πυροσβέστη ή να είναι μέλη εθελοντικών οργανώσεων (Μ.Κ.Ο) όπου ως κύρια δραστηριότητα έχουν την κατάσβεση πυρκαγιών

στ) Τέλος θα πρέπει να αναβαθμιστεί η θεωρητική καθώς και η πρακτική εκπαίδευση στο έγκλημα του εμπρησμού. Το δε έργο της εκπαίδευσης θα πρέπει να γίνει σε συνεργασία με καταξιωμένους Ακαδημαϊκούς Δασκάλους, π.χ. θα μπορούσε να υπάρξει συνεργασία του Π.Σ. με το Πάντειο Πανεπιστήμιο, αλλά και από εκπροσώπους των δικαστικών και εισαγγελικών αρχών.

Ο Εμπυραγός Αυγουλέας Μιχαήλ είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Μ.Β.Α –ΕΜ.Π. –Ο.Π.Α ,έχει υπηρετήσει επί σειρά ετών στο Ανακριτικό Γραφείο Αθηνών, Προϊστάμενος αυτού και Διευθυντής της ΔΑΕΕ. Το παρόν άρθρο αποτελεί τμήμα της Μεταπτυχιακής του εργασίας στην Σχολή Εθνικής Ασφαλείας ,με θέμα την “Μηδενική Ανοχή”.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Επιστημονική Πυροσβεστολογία Ηλία Μπέτσιου σελίς 544-564 Εκδοση Α.Π.Σ. 1978
- 2) Δημόσια Ασφάλεια & Αντεγκληματική πολιτική Θ .Π. Παπαθεοδώρου Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη σελ. 269
- 3) Συστηματική Ερμηνεία του Ποινικού κώδικα Άρθρα 1-133 Με ευθύνη και εποτεία Ν. Ανδρουλάκη Γ.Α. Μαγκάκη, Ι. Μανωλεδάκη, Δ. Σπινέλη, Κ. Σταμάτη, Α. Ψαρούδα Μπενάκη Εκδόσεις Π.Ν.Σάκουλα 2005

(1) Δημόσια Ασφάλεια & Αντεγκληματική πολιτική Θ .Π. Παπαθεοδώρου Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη σελ. 269

(2) Το μέτρο αυτό, στο πνεύμα της μηδενικής ανοχής είχε πολύ καλά αποτελέσματα σε ότι αφορά των περιορισμό των επεισοδίων που έγιναν στις 5,6&7 Δεκεμβρίου 2009, με αφορμή την συμπλήρωση ενός έτους από το τραγικό περιστατικό του θανάτου του Αλέξη Γρηγορόπουλου.

(3) Κατά το παρελθόν στις < γκρίζες ζώνες> Νησιών του Ιωνίου η τακτική αυτή έχει εφαρμοστεί από άνδρες της ΔΑΕΕ, χωρίς υπερβολή με εξαιρετικά αποτελέσματα.

